

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКА НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ХАРЧОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ**

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ВИЩОЇ ОСВІТИ

**Збірник матеріалів
II –ї Всеукраїнської
науково-методичної конференції**

08 - 10 квітня 2020 року, м. Одеса

У збірнику опубліковано матеріали II-Всеукраїнської науково-методичної конференції «Забезпечення якості вищої освіти», яка проходила 08 - 10 квітня 2020 року на базі Одеської національної академії харчових технологій.

Для педагогічних та науково-педагогічних працівників, докторантів, аспірантів, усіх, хто цікавиться питаннями забезпечення якості вищої освіти.

Рекомендовано до друку Оргкомітетом конференції

Редакційна колегія:

Єгоров Б.В.	- ректор Одеської національної академії харчових технологій, д. т. н., професор (голова редакційної колегії)
Трішин Ф.А.	- проректор з науково-педагогічної та навчальної роботи, к. т. н., доцент (заступник голови редакційної колегії)
Дец Н.О.	- начальник навчального відділу, к.т.н., доцент
Корнієнко Ю.К.	- директор центру дистанційного навчання, к. ф.-м. н., доцент
Кручек О.А.	- начальник відділу контролю якості та сертифікації, к. т. н., доцент
Мураховський В.Г.	- директор Навчально-методичного центру забезпечення якості вищої освіти, к. ф.-м. н., доцент
Сярова А.С.	- методист Навчально-методичного центру забезпечення якості вищої освіти

Оргкомітет II-Всеукраїнської науково-методичної конференції «Забезпечення якості вищої освіти» може не поділяти думку учасників. Відповідальність за зміст і достовірність поданого матеріалу несуть учасники.

Алгоритмізація процесу тестування передбачає обґрунтування критеріїв оцінювання успіху проходження середнього рівня складності за відповідною виборкою питань із загального банку питань визначеної складності.

Адекватність результатів проведеного комп'ютерного адаптивного мовного тестування підтверджується порівняльним аналізом із результатами класичного мовного тестування в межах обґрунтованих припущень та гіпотез. При цьому середнє значення часу проходження тесту зменшується на 22.4 %, що засвідчує розв'язок зазначеного вище протиріччя та необхідність проведення подальших досліджень у цьому напрямі.

Врахування особливостей алгоритмізації процедур комп'ютерного адаптивного тестування є необхідною умовою створення спеціалізованого програмного забезпечення, яке дозволить вирішити протиріччя в практиці контролю засвоєння рівня знань здобувачів відповідних освітніх рівнів у вищих військових навчальних закладах і військових навчальних підрозділах закладів вищої освіти щодо підвищення об'єктивності отриманих результатів тестування з одного боку та економії (зменшення) часу з іншого боку.

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ З ІНОЗЕМНОЇ МОВИ ЗА ДОПОМОГОЮ ЧИТАННЯ ПРОФЕСІЙНО-ОРІЄНТОВАНИХ ТЕКСТІВ У НЕПРОФІЛЬНИХ ВИЩИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДАХ

Н.В. Петрушова

**Полтавський національний педагогічний університет ім. В.Г. Короленка,
м. Полтава, Україна**

Самостійна робота є одним із найголовніших видів діяльності студентів з оволодіння матеріалом дисциплін з циклу іноземних мов, адже студенти вищих навчальних закладів повинні не лише тренувати вміння та навички, та повторювати матеріал практичних занять, але й розвивати індивідуальну здатність до самоосвіти та саморозвитку, яка стане їм у пригоді під час вивчення будь-якої дисципліни.

Мета нашого дослідження - довести, що ефективність самостійної роботи студентів з іноземної мови, особливо у непрофільних вищих навчальних закладах, напряду залежить від використання у процесі навчання професійно-орієнтованих матеріалів, а саме, фахових текстів.

Професійно орієнтоване навчання іноземній мові в даний час є пріоритетним напрямком у вищій освіті. Існує нагальна необхідність по-новому поглянути на процес викладання взагалі і на навчання іноземної мови зокрема, адже розвиток професійно орієнтованих вмінь та навичок досягається наразі не лише за рахунок профільних дисциплін, але й завдяки введенню такої дисципліни як «Іноземна мова за професійним спрямуванням». Розглядаючи іноземну мову як засіб формування фахової спрямованості майбутнього

фахівця, Н. Д. Гальскова зазначає, що «при вивченні професійно-орієнтованого мовного матеріалу встановлюється двосторонній зв'язок між прагненням студента здобути спеціальні знання і успішністю оволодіння мовою» [2, с. 4], маючи на увазі те, що іноземна мова фахового спрямування повинна навчати саме професійній лексиці, а тексти мають бути профільні, відповідно до спеціальності студентів. Як визначає Л. В. Ломакіна [4], основою курсу іноземної мови при професійно-орієнтованому навчанні стають автентичні тексти, сформовані за тематичним принципом. Їх супроводжує система вправ, що спрямована на розвиток необхідних для цього навичок і вмінь. Читання автентичних текстів за спеціальністю є засобом забезпечення збагачення словникового запасу у професійній області, що відповідно є першим напрямком у роботі з розвитку мовлення. Таке читання вимагає від студента не вміння читати взагалі, а «читання з мето подальшого використання інформації тексту, будь-то написання анотації, переказ в аудиторії, складання плану або цитування в дипломній роботі, тобто, зрілого читання. Одиницею навчання такого читання стають не знамениті «тисячі», не кількість текстів, а комунікативне завдання, спрямоване на досягнення тими, хто навчається, практичної мети» [3, с. 31]. Практичною ж метою у даному випадку є прагнути оволодіти іноземною мовою на рівні достатньому для подальшої професійної комунікації у міжнародному контексті.

На думку Г. В. Барабанової, з якою ми погоджуємося, основними завданнями, що стоять перед студентами в процесі вивчення професійно-орієнтованої літератури на заняттях з іноземної мови є: 1) отримання інформації, яка б доповнювала та поглиблювала навчальний матеріал, що опановується студентами в процесі вивчення профільних дисциплін навчального плану; 2) формування необхідних навичок щодо подальшого самостійного читання літератури за фахом [1, с. 76]. Проте, фактично під час навчання професійно орієнтованому читанню студентів непрофільних спеціальностей виявляються слабкі базові знання багатьох з них, зокрема в читанні (відсутність фонетичної компетенції) та під час перекладу текстів (відсутність лексичних навичок), і вони не можуть працювати з іншомовними джерелами під час занять. На жаль, подібна ситуація досить часто трапляється та, у даному випадку, викладач змушений витратити час не на професійно орієнтоване навчання, але починати з основ фонетики, граматики, стилістики іноземної мови. Саме тому, під час навчання іноземної мови студентів непрофільних факультетів, доцільним є перший рік навчання вивчати просто дисципліну «Іноземна мова», а на останніх - вже «Іноземна мова за професійним спрямуванням», що й передбачено навчальними програмами більшості університетів нашої країни. Викладач, який веде групу студентів з першого курсу, має змогу виправити недоліки володіння іноземною мовою на початковому етапі занять, а вже потім проводити професійно орієнтоване навчання.

Втім, все ще й досі залежить від кількості годин, які відводяться у кожному вищому навчальному закладі на іноземну мову кожного року. Деякі непрофільні університети відводять на викладання іноземної мови мінімальну кількість годин, не розуміючи значення іноземної мови у сучасному суспільстві. Саме тому, доцільним є створення системи самостійної роботи студентів з читання текстів за фахом, при якій викладач надає студентам професійно-орієнтовані тексти у відповідності до спеціальності та перевіряє їх прочитання. Подібне «домашнє читання» повинно бути систематичним; містити інформацію, яка доповнює та поглиблює основний навчальний матеріал; формувати навички аналітико-синтетичного читання; має бути доповнене ефективними тренувальними вправами та перевірятися. При цьому, надзвичайно складним є питання відбору даних текстів, яке більшою мірою залежить від майстерності викладача і може стати темою наших подальших досліджень.

Отже, на нашу думку, наявність хороших навичок самостійного читання професійно орієнтованих текстів дозволяє студентам немовних факультетів підтримувати їх академічні знання, розвивати особистість та досягати професійного успіху. Крім того, володіння іноземною мовою на високому рівні є дуже важливою навичкою для студента, яка забезпечує йому доступ до подальшого вдосконалення мови та для продовження особистої освіти. А у подальшому, спеціаліст, що володіє не лише англійською, але й німецькою чи французькою мовами, є більш цінним на ринку праці, адже може налагоджувати зв'язки з іноземними партнерами, відвідувати наукові конференції, проходити закордонне стажування, тощо.

Література

1. Барабанова Г. В. Методика навчання професійно-орієнтованого читання в немовному ВНЗ: монографія / Г. В. Барабанова. - К.: Фірма «Інкос», 2005. - 315 с.
2. Гальскова Н. Д. Современная методика обучения иностранному языку: пособие [для учителя] / Н. Д. Гальскова. - М.: АРКТИ-Глосса, 2000. - 165 с.
3. Гриняєва Н. М. Читання як засіб формування мовленнєвої компетенції при вивченні дисципліни «Іноземна мова за проф. спрямуванням» / Н. М. Гриняєва, І. В. Зуєва // Science Review. - 2018. - № 2 (9). - С. 27-33.
4. Ломакіна Л. В. Професійно-орієнтоване навчання іноземної мови у вищому технічному навчальному закладі / Л. В. Ломакіна // Materials of the XI International Research and Practice Conference «Fundamental and applied science - 2015». - Sheffield UK, 30.10-07.11.2015: «Science and Education» LTD, 2015. - Volume 7. - С. 64-66.

ПЕРЕЛІК ЗВО УКРАЇНИ, ЩО ВЗЯЛИ УЧАСТЬ У II-ВСЕУКРАЇНСЬКІЙ НАУКОВО-МЕТОДИЧНІЙ КОНФЕРЕНЦІЇ

1. Академія рекреаційних технологій і права, м. Луцьк
2. Бахмутський коледж мистецтв ім. І. Карабиця, м. Бахмут
3. Вищий навчальний комунальний заклад Львівської обласної ради «Львівська медична академія ім. А. Крупинського», м. Львів
4. Вінницький торговельно-економічний інститут Київського національного торговельно-економічного університету, м. Вінниця
5. Горлівський інститут іноземних мов Державного вищого навчального закладу «Донбаський державний педагогічний університет, м. Бахмут
6. Державний заклад «Запорізька медична академія післядипломної освіти Міністерства охорони здоров'я України», м. Запоріжжя
7. ДЗ «Луганський національний університет ім. Т. Шевченка», м. Старобільськ
8. Донецький національний медичний університет, м. Краматорськ
9. Донецький національний медичний університет, м. Кропивницький
10. Донецький національний медичний університет, м. Лиман
11. Донецький національний медичний університет, м. Маріуполь
12. Житомирський торговельно-економічний коледж Київського національного торговельно-економічного університету, м. Житомир
13. Запорізький державний медичний університет, м. Запоріжжя
14. Івано-Франківський національний медичний університет, м. Івано-Франківськ
15. Івано-Франківський національний технічний університет нафти і газу, м. Івано-Франківськ
16. Київський національний торговельно-економічний університет, м. Київ
17. Київський національний університет технологій та дизайну, м. Київ
18. Кременчуцький льотний коледж Харківського національного університету внутрішніх справ, м. Кременчук
19. Луцький національний технічний університет, м. Луцьк
20. Маріупольський державний університет, м. Маріуполь
21. Миколаївський коледж Вищого навчального закладу «Відкритий міжнародний університет розвитку людини «Україна», м. Миколаїв
22. Національний університет біоресурсів і природокористування України, м. Київ
23. Національний університет оборони України ім. І. Черняховського, м. Київ
24. Національний університет харчових технологій, м. Київ
25. Національний фармацевтичний університет, м. Харків
26. Одеська державна академія технічного регулювання та якості, м. Одеса
27. Одеський національний політехнічний університет, м. Одеса
28. Одеський національний університет ім. І.І. Мечникова (ОНУ), м. Одеса

- 29.**Полтавський національний педагогічний університет ім. В.Г. Короленка, м. Полтава
- 30.**Східноукраїнський Національний університет ім. В. Даля, м. Сєверодонецьк
- 31.**Тернопільський національний педагогічний університет ім. В. Гнатюка, м. Тернопіль
- 32.**Українська інженерно-педагогічна академія, м. Харків
- 33.**Українська медична стоматологічна академія, м. Полтава
- 34.**Уманський державний педагогічний університет ім. П. Тичини, м. Умань
- 35.**Харківська медична академія післядипломної освіти, м. Харків
- 36.**Харківський національний медичний університет, м. Харків
- 37.**Центральноукраїнський державний педагогічний університет ім. В. Винниченка, м. Кропивницький

Особливості алгоритмізації процедур комп'ютерного адаптивного тестування	
М.Ю. Тищенко, С.Ю. Гогонянци, О.О. Шапран	396
Забезпечення ефективності самостійної роботи студентів з іноземної мови за допомогою читання професійно-орієнтованих текстів у непрофільних вищих навчальних закладах	
Н.В. Петрушова	397
Критерії якості дистанційного навчання у системі військової освіти	
А.О. Ключко, Є.О. Судніков, А.А. Прокопенко	400
Підвищення ефективності самостійної роботи здобувачів вищої освіти	
Д.О. Жигунов, Н.В. Хоренжий, О.С. Волошенко	402
Інформаційна технологія побудови експертно-навчальної системи спеціального призначення	
С.Ю. Гогонянци, Є.Г. Руденко, О.А. Салаш	404
Переваги та недоліки дистанційного навчання в закладах вищої освіти України	
Н.Є. Довбиш, М.В. Петченко	406
Дистанційне навчання Біофізики студентів закладів вищої медичної освіти	
О.М. Лунгол, Л.П. Суховірська	408
Дистанційне навчання як важлива складова навчального процесу	
В.Д. Мужайло, К.С. Колеснікова	410
Формальні і неформальні форми онлайн-навчання	
Н.Ю. Соколова, К.В. Хвостенко, А.Б. Чабан	411
Distance learning - actual area of students' independent work development	
A. Kats, L. Dmitrenko, G. Stankevich	412
Про переваги дистанційної освіти	
Д.В. Єфімов, Д.О. Леоненко	414
Електронний навчальний посібник - самостійне електронне видання для професійно-орієнтованого навчання з Безпеки життєдіяльності	
С.М. Неменуша	416
Використання інформаційних технологій під час дистанційного навчання Англійської мови	
О.С. Комар	419
Сучасні платформи для дистанційного навчання	
А.Р. Антонова	422
Дидактична модель активізації самостійної роботи майбутніх лікарів у курсі дисципліни «Медична біологія»	
Ю.О. Садовниченко, Н.Л. Пастухова, В.В. М'ясоєдов	425
Інтелектуальні системи в дистанційному навчанні	
Т.С. Снігур	426
Удосконалення оцінювання дистанційного модуля дисципліни «Органічна хімія»	
О.О. Антіпіна, Н.К. Черно	427